

punkt, og maa altsaa med dette Forbehold for saa vidt slutte mig til det Forslag, som her foreligger.

Det er i øvrigt ikke for at udtale min Tilslutning til Forslaget, at jeg har taget Ordet, heller ikke for at forsvare det mod de Indvendinger, der i Gaar bleve fremsatte imod det — det tør jeg trygt overlade til den ærede Forslagsstiller, det kan han meget vel selv besørge — men det er for at udtale mig om et Punkt, som *ikke* findes i Lovforslaget, men som efter min Mening burde findes deri. Dette Lovforslag gaar ud paa at give Menighederne en Adgang, som de ikke nu have, til at faa den Præst, de ønske, men det indeholder intet om at give dem Adgang, som de heller ikke nu have, til at komme af med en Præst, som de ikke ønske at beholde, og det mener jeg, at Menighederne burde have; i alt Fald burde de have en noget lettere Adgang dertil, end de nu have.

At der gives uværdige Præster, og at det er meget vanskeligt at komme af med dem, det er noget, som har været erkendt fra gamle Tider. Jeg skal i saa Henseende ikke blot henvise til den Kirkekommission fra 1854, der blev nævnt af den ærede Forslagsstiller i Gaar, men ogsaa til den saakaldte store Kirkekommission fra 1868 og følgende Aar. Naar man gennemlæser de Forhandlinger, som førtes der om det kirkelige Tilsyn og om Dannelsen af gejstlige Retter, vil man se, hvorledes den ene Taler efter den anden bekræftede dette, at det var et Onde ved den bestaaende Tilstand i Folkekirken, at Præster, der ikke burde blive siddende i Embedet — enten det nu, hvad naturligvis sjældnere var Tilfældet, skyldtes forargeligt Levnet, eller, hvad hyppigere var Tilfældet, Aandløshed, Umulighed som Præst — var det ikke desto mindre meget vanskeligt at blive af med. Jeg skal ikke fordybe mig i Citater angaaende dette Spørgsmaal; jeg henviser til selve Forhandlingerne i Kirkekommissionen Side 57 ff. Maa jeg blot nævne, at den første Taler om Sagen, Sognepræst, Dr. Rørdam, Fader til Sjællands nuværende Biskop, udtaler Side 58: „Nu til Dags er det, som bekendt, vanskeligt at faa det yderste Middel anvendt; hvor der er en daarlig og uduelig Præst, vide alle Mennesker det og tale derom, men ingen vil være den haarde og bringe Sagen frem; vi have nylig haft et Eksempel herpaa, hvor, efter at Sagen var sat i Gang, hele Menigheden havde rejst sig og sagt, at der intet var at klage over; dette gik jo gerne til paa den Maade, at en eller anden enkelt satte Sagen

i Bevægelse, og saa gik de øvrige med af Godmodighed“. Senere taler Seminarieforstander, Provst Langhoff i samme Retning, og selve Biskop Martensen henstiller, at Ministeriet med Kraft vil gentage det Cirkulære, som den tidligere Minister, der nu var Formand for Kirkekommissionen, nemlig Hall, havde ladet udgaa i 1856, og hvorved det paalagdes Biskopperne „at indstille saadanne Præster til Entledigelse, som ikke mentes tilfredsstillende at udføre deres Gerning“. Han beklagede sig over, at det mødte Vanskeligheder fra Finansministeriets Side med Hensyn til Pensionen og citerede en Udtalelse af Biskop Münster fra den forrige Kirkekommission, der gik ud paa, at Münster fandt det beklageligt, „at man ikke kunde komme af med flere forargelige Præster og Skolelærere, fordi man altid savnede det juridiske Bevis; Domstolene anvendte deres Skarpsindighed for at finde Udflugter for slette Subjekter, og derfor havde han — Münster — holdt paa at faa en Jury. Og videre udtalte den tidligere Justitsminister Casse, og Landstingets tidligere Formand, afdøde Liebe, og flere sig om end med forskellig Styrke i lignende Retning. Disse Vidnesbyrd foreligge fra ældre Tid om det paaklagede Forhold. Fra nyere, for ikke at sige *nyeste* Tid foreligger der de stærke og bekendte Klager i Bladene fra Sognepræsterne Joh. Clausen i Vonsild og Vilhelm Bech i Ørslev. De indeholde sikkert ogsaa Vidnesbyrd om, at der er „something rotten“ i den Henseende. Imidlertid vil jeg indrømme, at da Pastor Bech fik Anledning til nærmere at præcisere sin Anklage, kom han ikke videre heldigt derfra. Det er overhovedet en mindre tiltalende Maade, hvorpaa denne Mand er faret op, saa faldt ned og nu er faret op igen. Det kan ikke nægtes, at det ser mindre tillidsvækkende ud, og Tilliden styrkes ikke, naar man ser hen til, hvorledes han slap fra de bestemte Tilfælde, som han angav som dem, han særlig ønskede at holde sig til som Beviser for hans Paastande. Over for den ene af dem, som jeg senere skal komme tilbage til, frafaldt han sin Anklage, idet han siger, at det er ham meddelt, at denne Mand er frifunden for Beskyldningerne. Saa maa selve Ministeriet oplyse, at det er ikke Tilfældet, Sagen verserer endnu. Med Hensyn til den anden af de Præster som han anklager, nemlig Pastor Bang, har i alt Fald den Undersøgelse, der har været indledet, vist — og det synes i det mindste Pastor Bech at have bøjet sig